

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
Golfbaan Gendersteijn
te Eersel, Veldhoven en Vessem

16 augustus 1991

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport Golfbaan
Gendersteijn te Eersel, Veidhoven en Vessem
/ [Commissie voor de Milieu-effectrapportage]. - Utrecht :
Commissie voor de Milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-267-5
Trefw.: milieu-effectrapportage ; Noord-Brabant / golfbanen ;
Noord-Brabant.

Burgemeester en Wethouders
van de gemeenten
Eersel, Veldhoven en Vessem

uw kenmerk
000698

uw brief
25 april 1991

ons kenmerk
U923-91/vE/ab/289-91

onderwerp
toetsingsadvies
MER Golfbaan Gendersteijn

Utrecht,
16 augustus 1991

Met bovengenoemde brief stelde het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Veldhoven, mede namens de gemeenten Eersel en Vessem, de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid advies uit te brengen over de inhoud van het van het milieu-effectrapport (MER) betreffende het project Golfbaan Gendersteijn te Eersel, Veldhoven en Vessem

Hierbij bied ik U het toetsingsadvies van de Commissie aan overeenkomstig artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Het MER is getoetst aan de vastgestelde richtlijnen voor de inhoud van het MER en aan de wettelijke vereisten uit de Wabm.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de verdere besluitvorming. Zij zal ook gaarne vernemen op welke wijze U gebruik heeft gemaakt van haar aanbevelingen.

Dr. J.Th. de Smidt
voorzitter van de werkgroep
m.e.r golfbaan Gendersteijn

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
Golfbaan Gendersteijn te Eersel,
Veldhoven en Vessem

Advies op grond van artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de inhoud van het milieu-effectrapport Golfbaan Gendersteijn te Eersel, Veldhoven en Vessem,

uitgebracht aan de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de Gemeenten Eersel, Veldhoven en Vessem door de Commissie voor de milieu-effectrapportage.

De werkgroep m.e.r. Golfbaan Gendersteijn te Eersel, Veldhoven en Vessem

de secretaris

de voorzitter

drs. M. van Eck

dr. J. Th. de Smidt

Utrecht, 16 augustus 1991

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. ALGEMENE INDRUK VAN HET MER BELANGRIJKSTE OPMERKINGEN	2
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITEN	3
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	4
4.1. Voorgenomen activiteit	4
4.2. Nulalternatief	4
4.3. Alternatieven	5
5. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU	6
6. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	8
7. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	9
8. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE EN EVALUATIE	9
9. PRESENTATIE VAN HET MER	9
10. FEITELIJKE ONJUISTHEDEN, DETAILOPMERKINGEN	10

BIJLAGEN

1. Brief van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Veldhoven (kenmerk 000698) d.d. 25 april 1991 aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage
2. Tekst van de openbare bekendmaking van de start van de m.e.r-procedure.
3. Projectgegevens.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

1. INLEIDING

De Stichting Gendersteijn heeft de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Eersel, Veldhoven en Vessem medewerking gevraagd bij de aanleg van een 18-holes golfbaan op een terrein van circa 63 ha ten zuiden van de A67. Ter onderbouwing van de besluitvorming over de herziening van de drie bestemmingsplannen Buitengebied, waarin het plangebied is gelegen, wordt de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) gevolgd.

Het in het kader van deze procedure opgestelde milieu-effectrapport (MER) is op 11 april 1991 ingediend bij de gemeenten.

Per brief van 25 april (bijlage 1) heeft het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Veldhoven, in zijn functie als coördinerend bevoegd gezag, de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen, conform artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

Het advies¹ betreft:

- toetsing aan de regels voor de inhoud van een MER, zoals gesteld in artikel 41j en 41k van de Wabm;
- toetsing aan de door de gemeenteraden vastgestelde richtlijnen;
- signaleren van eventuele onjuistheden in het MER (Wabm, artikel 41w, tweede lid).

Het MER werd tesamen met de ontwerp-bestemmingplannen vanaf 21 juni 1991 ter visie gelegd. (Zie bijlage 2.)

Bijlage 3 bevat een samenvattend overzicht van projectgegevens en voltooide stappen in de procedure.

Conform artikel 41z, tweede lid van de Wabm heeft de Commissie alle via het bevoegd gezag ontvangen opmerkingen, alsook het verslag van de hoorzitting van 26 juni 1991 in beschouwing genomen. Voor een overzicht van deze reacties wordt verwezen naar bijlage 4. Voor zover deze reacties betrekking hebben op de milieu-aspecten, werden zij door de Commissie in dit advies verwerkt.

Detailopmerkingen over het MER zijn vermeld in hoofdstuk 10.

Hoofdstuk 2 van dit advies kan beschouwd worden als een samenvatting van de belangrijkste punten van het advies.

1 Dit toetsingsadvies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling van de werkgroep is opgenomen in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd.

2.

ALGEMENE INDRUK VAN HET MER BELANGRIJKSTE OPMERKINGEN

Het MER gaat zeer uitvoerig in op het beleid dat rijk, provincie en gemeente voor dit gebied en deze voorgenomen activiteit geformuleerd hebben. De beoordeling of het voorliggende initiatief daarmee in overeenstemming is, het beleid ondersteunt, of ermee in strijd is, gebeurt op een objectieve manier.

Men heeft afgezien van het in beschouwing nemen van een alternatief met het clubhuis op de plek waar nu hole 17 en 18 zijn geprojecteerd. Golftechnisch maakt dit de baan minder aantrekkelijk, maar de Commissie denkt dat een dergelijke oplossing in het meest milieuvriendelijke alternatief een bijdrage had kunnen leveren. Dit wordt in het MER niet onderzocht.

De verschillen tussen in de beschouwing genomen alternatieven zijn relatief beperkt.

Het MER geeft een relatief compleet beeld van de bestaande situatie van het milieu en van de gevolgen, voor zover hierover materiaal beschikbaar was.

De beschrijving van de hydrologie is op veel aannamen gebaseerd. Aan de andere kant spreekt de Commissie haar waardering uit over het feit dat in het kader van dit MER aanvullende milieukundig onderzoek is verricht naar kwaliteit van bodem en water.

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteit zal naar het oordeel van de Commissie duidelijke milieuvoordelen met zich brengen:

- herstel van beekdalmilieu,
- ontwikkelen van natte en voedselarme milieus,
- betere afdek en monitoring van de vuilstort,
- aanpak van overbemesting.

Deze voordelen blijven bij de vergelijking van de alternatieven onderbelicht, omdat nulalternatief hierin niet is meegenomen.

De Commissie is van oordeel dat dit MER **voldoende informatie** bevat om de besluitvorming over de aanleg van de golfbaan te kunnen onderbouwen.

Met een meer systematische beschrijving en vergelijking van de alternatieven en de gevolgen zou deze informatie beter toegankelijk zijn geweest.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITEN

(MER, hoofdstuk 3)

Motivering van de voorgenomen activiteit

In algemene zin voldoet de motivering van de voorgenomen activiteit, alleen laat de getalsmatige onderbouwing te wensen over.

Beleidsuitgangspunten

De toetsing van de voorgenomen activiteit aan het vigerende rijks-, provinciale en gemeentelijke beleid is uitgebreid en compleet.

Naar aanleiding van de toetsing aan het Meerjarenplan Bosbouw wijst de Commissie er op dat, als het moerasstruweel beschouwd wordt als bos met hoge natuurwaarde, formeel gezien uitsluitend het meest milieuvriendelijke alternatief niet strijdig is met dit plan, omdat in het voorkeursalternatief een klein deel moerasstruweel wordt gebruikt voor de golfbaan.

Besluitvormingsprocedures

Het MER geeft een voldoende beeld van de te nemen besluiten, betrokken instantie(s) en te verlenen vergunningen.

Ook aan het overleg met het Waterschap is aandacht besteed.

Afspraken over het groenbeheer zullen wellicht in een later stadium worden gemaakt.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Voorgenomen activiteit

programma en randvoorwaarden

(MER, hoofdstuk 7)

De in de richtlijnen aangegeven aspecten wat betreft programma en randvoorwaarden worden in het MER afdoende behandeld, met uitzondering van het volgende:

Het genoemde aantal verkeersbewegingen voor topdagen (440-600) wordt niet onderbouwd, tevens wordt geen aandacht besteed aan piekbelasting bij wedstrijden of evenementen. Hoe vaak is van wedstrijden of evenementen sprake? De overige opmerkingen betreffen details en zijn opgenomen in hoofdstuk 10.

inrichting (ontwerp)

(MER, paragraaf 7.1)

Het ontwerpprincipe is duidelijk beschreven en gemotiveerd.

uitvoering en aanleg

(MER, paragraaf 9.1.1 - 9.1.4)

De aan te brengen hoogteverschillen worden niet duidelijk beschreven.

Een beschrijving van de fasering van de werkzaamheden ontbreekt, hoewel op p. 5 van bijlage 1 wordt aangegeven dat de golfbaan gefaseerd wordt aangelegd.

Verder wordt niet ingegaan op te gebruiken machines, bouwverkeer, en duur en periode van werkzaamheden, alleen worden kwetsbare perioden genoemd.

De ingrepen in de waterhuishouding tijdens de aanleg, bijvoorbeeld bemalen bij het graven van de waterpartijen, worden niet behandeld.

De overige in de richtlijnen genoemde punten zijn voldoende behandeld.

gebruik en beheer

Het MER gaat uitgebreid in op het gebruik en beheer van de baan echter zonder vermelding van piekbezoekersaantallen (zie hiervoor).

Zonder motivatie wordt niet ingegaan op het aspect van jaarrondgrazing.

Het recreatief medegebruik beperkt zich tot een wandelroute langs de Gender over het schouwpad van het Waterschap.

4.2 Nulalternatief

(MER, hoofdstuk 6)

De behandeling van het nulalternatief wordt gekoppeld aan de beschrijving van de autonome ontwikkeling van de bestaande milieusituatie. Hoewel dit methodologisch niet geheel zuiver is, komen de benodigde inhoudelijke gegevens voldoende duidelijk naar voren.

4.3 Alternatieven

Locatie-aspecten

(MER, bijlage 1)

De Commissie is van oordeel dat de locatie-aspecten in het kader van dit inrichtings-MER voldoende zijn behandeld.

Inrichtings- en uitvoeringsaspecten

(MER, hoofdstuk 9)

Het MER onderscheidt drie alternatieven: het golftechnisch alternatief, het milieuvriendelijke alternatief en het meest milieuvriendelijke alternatief.

Het milieuvriendelijke alternatief is tevens het voorkeursalternatief.

Alle alternatieven zijn gebaseerd op het in hoofdstuk 8 beschreven ontwerpprincipe, maar verschillen op het gebied van inrichtings- en uitvoeringsaspecten.

De Commissie betreurt dat bij het meest milieuvriendelijke alternatief niet andersom is gewerkt en is uitgegaan van landschappelijk relaties en ecologische waarden bij het plannen van de golfbaan.

In een vanuit een dergelijke invalshoek opgesteld alternatief had wellicht het clubhuis in het zuiden van het plangebied gelegen en niet in of nabij het hydrologisch meest interessante deel van het plangebied.

Nu blijven de verschillen tussen het milieuvriendelijke en het meest milieuvriendelijke alternatief beperkt. De belangrijkste verschillen zijn:

- sparen van het gehele moerasstruweel,
- achterwege laten van de waterpartij bij hole 17/18 terwille van behoud van de enkeerdgronden,
- het aanbrengen van stenen^{2]} in de Gender om stroomversnellingen en oeveroverstroming te bewerkstelligen.

De Commissie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat het mogelijk zou zijn een beter meest milieuvriendelijk alternatief te ontwerpen, wanneer zou worden afgezien van de eis dat start en aankomst van beide series van 9 holes van uit het clubhuis zichtbaar moeten zijn.

De Commissie is van oordeel dat de onsystematische aanpak van de beschrijving van de alternatieven het verkrijgen van een goed inzicht in de verschillen bemoeilijkt.

Zo blijkt dat diverse gegevens over de voorgenomen activiteit en de alternatieven pas naar voren komen bij de beschrijving van de gevolgen of zelfs bij het vergelijken van de gevolgen (bijvoorbeeld: breedte holes, reliëf in de holes, veiligheid, afrastering).

Pas uit het voorontwerp-bestemmingsplan, dat met het MER ter inzage is gelegd, blijkt dat bij de drivingrange een hek wordt aangelegd met een

2 In het concept-MER werd dit onterecht aangeduid als meandering van de Gender. Deze term is uit het definitieve MER verdwenen, behalve in de samenvatting en op p. 107.

maximale hoogte van 9 m³].

Over de drainage wordt in het MER op allerlei verschillende pagina's informatie gegeven die niet goed op elkaar aansluit. (Vergelijk p. 88, 97, 104, 106.)

Niet wordt vermeld dat de parkeercapaciteit bij 25 m² per auto in de milieuvriendelijke alternatieven 118 auto's is en niet 150.

De maatregelen met betrekking tot het dempen van bepaalde kavelsloten per alternatief niet duidelijk beschreven en nog minder duidelijk op de kaarten aangeduid.

Het is jammer dat het onderdeel natuurbouw, dat in deze milieu-effect-rapportage zo'n belangrijke rol speelt, in het MER in paragraaf 9.1.2 alleen wordt behandeld in relatie tot het water en niet wordt ingegaan op te creëren milieus en op de verschillen tussen de alternatieven.

Informatie uit bijlage 13 had uitgebreider in het MER moeten worden weergegeven.

Met betrekking tot de voorgestelde maatregelen in het voorkeursalternatief wil de Commissie de volgende discussiepunten naar voren brengen:

- In hoeverre is de drainage in de bovenlaag voldoende om uitspoeling van verontreinigingen uit de stortplaats te voorkomen, als deze 'met de voeten in het water staat'.
- In de alternatieven worden holes op de archeologische vindplaatsen aangelegd. Dit stelt eisen aan de methode van rooien van bomen. Verder dient voorkomen te worden dat een voedselrijker bodemmilieu ontstaat, omdat dat kan leiden tot aantasting van de vindplaatsen als gevolg van homogenisering van de bodem door bodemfauna.
- Afgezien van de golftechnische noodzaak om een vijver te graven op de enkeerdgrond, vraagt de Commissie zich af of gegarandeerd kan worden dat in deze vijver het waterpeil hoog genoeg zal zijn en dat deze vijver niet een drainerende werking heeft op de omgeving.

3 De Commissie vraagt zich af waar dit hek komt en of daarvan nog een schadelijke invloed wordt verwacht voor de migratie van dieren.

5.

BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU

(MER, hoofdstuk 5)

geomorfologie, geohydrologie, bodem en grondwater

Het verrichte hydrologische onderzoek is niet uitgebreid genoeg om een exact beeld te geven van de hydrologische situatie. Zo kan geen complete isohypsenkaart worden gegeven en blijft de preciese locatie van de Feldbiss-storing onbekend.

De meeste uitspraken over de hydrologie en over de stortplaats zijn noodzakelijkerwijs op aannamen gebaseerd.

Toch zijn ten behoeve van dit initiatief verschillende onderzoeken uitgevoerd naar bodem en water, waarvoor waardering moet worden uitgesproken.

De Commissie betreurt dat eenvoudig te presenteren materiaal als een kaart van de aanwezige hoogteverschillen in het MER ontbreekt.

De overige opmerkingen over dit gedeelte van het MER betreffen details.

flora, vegetatie en fauna

Het MER geeft een goed overzicht van de aanwezige gegevens. Dat deze niet op alle punten compleet zijn, kan de opstellers van het MER niet worden aangerekend.

De belangrijkste conclusie kan worden onderschreven, dat er drie waardevolle levensgemeenschappen zijn op dit moment (Elzenbroekbos, Moerasstruweel, vochtige heide) en dat de autonome ontwikkeling waarschijnlijk leidt tot verdergaande eutrofiëring en verdroging.

De overige in de richtlijnen gevraagde gegevens over de huidige situatie zijn in het MER naar het oordeel van de Commissie voldoende behandeld.

6. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

(MER, hoofdstuk 10)

Bij het beschrijven van de gevolgen voor het milieu wordt onderscheid gemaakt tussen de aanleg en de gebruiksfase. Dit onderscheid is, door de invulling die eraan wordt gegeven, niet goed werkbaar en wordt ook niet consequent gehanteerd. (Vergelijk bijvoorbeeld p. 105 en 110.)

Verwarrend is verder dat geen consequent onderscheid is gemaakt tussen gevolgen, die voor alle alternatieven gelden en gevolgen die per alternatief verschillen. Met name bij het golftechnische alternatief worden regelmatig gevolgen aangegeven die voor alle alternatieven gelden.

Bovendien wordt bij de gevolgen bepaalde informatie gegeven, die eigenlijk zou thuishoren bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit en de alternatieven. (Zo is bijvoorbeeld paragraaf 10.2.4.3 geheel gewijd aan de beschrijving van onderdelen van het meest milieuvriendelijke alternatief, terwijl hier ingegaan zou moeten worden op de gevolgen van het specifieke beheer in dit alternatief.)

Deze rommelige opbouw vergemakkelijkt het lezen en beoordelen van de informatie in het MER geenszins.

In grote lijnen komen de in de richtlijnen gevraagde onderdelen in het MER wel aan de orde, voor zover daarover op basis van de beperkte gegevens van de bestaande milieusituatie uitspraken kunnen worden gedaan.

Deze opmerkingen zijn in het bijzonder van toepassing op de gegevens over de hydrologie, flora en fauna.

Bij de hydrologie ontbreekt een beschouwing over de seizoensvariatie in het waterpeil. Deze kan van belang zijn voor de aan te leggen waterpartijen en oevertvegetaties en voor de uitloging van de vuilstort.

Het saldo van drainage en maatregelen om het grondwaterpeil te verhogen komt nergens duidelijk naar voren.

Wat de archeologie betreft verwijst de Commissie naar de opmerking in hoofdstuk 4.

Verder vraagt de Commissie zich af wat de geluidbelasting van de A67 op het golfterrein is. De geluidcontouren worden pas vermeld in het voorontwerp-bestemmingsplan, terwijl deze factor meegewogen had kunnen worden bij de locatiekeuze van het clubhuis.

Aan de betekenis van de hoogspanningsleiding wordt in het MER geheel geen aandacht besteed. De Commissie is van oordeel dat aan de masten voorzieningen zouden moeten worden getroffen vanwege gevaar voor spelers bij onweer.

Tot slot vraagt de Commissie zich af welke eisen voor de veiligheid op golfbanen worden gehanteerd en in hoeverre de wandelroute in het (meest) milieuvriendelijke alternatief hieraan voldoet.

7. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

(MER, hoofdstuk 11)

Bij het vergelijken van de alternatieven worden golfcriteria gebruikt om de gevolgen voor het milieu te beoordelen.

De Commissie is van mening dat *golfcriteria* moeten worden gebruikt om de alternatieven te beoordelen op hun *golftechnische merites*, terwijl milieucriteria moeten worden gebruikt om de milieugevolgen te beoordelen. Deze beoordeling wordt op p. 121 en 122 gegeven.

De Commissie is van mening dat deze vergelijking weinig overzichtelijk is. Bovendien wordt het nulalternatief er niet bij betrokken, waardoor het MER de (per saldo) positieve invloed van het initiatief voor het milieu onderbelicht laat.

8. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE EN EVALUATIE

(MER, hoofdstuk 12)

De leemten in kennis worden goed weergegeven, zij het, dat de onzekerheden over de hydrologische voorspellingen onderbelicht blijven.

(MER, hoofdstuk 13)

Het MER bevat een bruikbare aanzet voor het evaluatieprogramma.

Naar aanleiding van de tekst wil de Commissie het volgende naar voren brengen:

- De eerste twee genoemde punten op p. 125 betreffen geen milieugevolgen en kunnen vervallen.
- Gevolgen van evenementen hadden bij andere golfbanen opgevraagd kunnen worden.
- De formulering van punt 5 ten aanzien van de vuilstort moet zijn: Zijn er afspraken gemaakt over beheermaatregelen of sanering als wordt geconstateerd dat verspreiding van verontreiniging optreedt.
- De eventuele vorming van methaangas zou ook onderwerp van evaluatie moeten zijn.

9. PRESENTATIE VAN HET MER

De presentatie van het MER voldoet aan veel van de in de richtlijnen genoemde eisen.

Een belangrijke tekortkoming betreft de overzichtelijkheid van het gepresenteerde materiaal. Het MER is rommelig en onsystematisch van opbouw en bovendien slordig door teveel taal- en typefouten en foute verwijzingen naar afbeeldingen en bijlagen.

In de samenvatting komen de sterke en zwakke punten van dit MER terug.

10.

FEITELIJKE ONJUISTHEDEN, DETAILOPMERKINGEN

- In de inhoudsopgave ontbreekt een overzicht van bijlagen.
- p. 5 De onderzoeken van de Grontrij worden door elkaar gehaald.
 - p. 11 Bijlageverwijzing onjuist, idem p. 16, 24, 31, 39, 43, 50 en 84.
 - p. 16 Provinciaal Planologische Dienst is niet PPC.
 - p. 16 MER-Commissie is onjuiste term, zie ongenummerde p. 128, mer.-plicht idem, op diverse punten worden de begrippen milieu-effectrapport en milieu-effectrapportage onjuist gebruikt.
 - p. 27 Op de afbeelding is het plangebied niet aangegeven; de legenda is niet compleet. Plangebied ontbreekt ook op afb. in bijlage 9.
 - p. 31 Verwezen wordt naar een niet bestaande bijlage 17.
 - p. 40 Afbeeldingverwijzing klopt niet.
 - p. 47 Correctiefactor voor gras is hier 1 en op p. 109 0,8.
 - p. 51 Tabel geeft onduidelijk informatie over A.M.K.; de opmerking daarboven over het zuurstofgehalte wekt verwarring.
 - p. 59 De conclusie onderaan de pagina is voorbarig als de voorgenomen activiteit nog niet is beschreven. Idem p. 47.
 - p. 60 De oppervlakte van de vuilstort is niet aangepast.
 - p. 62 Moet de verwijzing naar tabel 5.9 niet 5.8 zijn? Zo nee, waar hoort 5.8 dan bij?
 - p. 62 In tabel 5.8 worden getallen en lettercodes gebruikt, waarvan de betekenis deels onduidelijk is.
 - p. 66 "Gebruikers" is een onjuiste term in verkeerstellingen en -prognoses. Als "g.week" in tabel 5.10 betekent gemiddeld per dag in de onderzochte week, dan klopt dit getal niet met het getal in de tekst. In bijlage 11 ontbreekt een legenda.
 - p. 66 Onduidelijk is waarom een industrieterrein, dat ligt in de gemeenten Eersel en Vessem, opgenomen is in het bestemmingplan Buitengebied van Veldhoven.
 - p. 73 Berekening van de verkeersaanrekkling klopt niet, bovendien vermeldt p. 73 een ander getal. Deze fout komt op p. 107 terug.
 - p. 83 Afbeelding 8.4 en 8.5 zijn verwisseld.
 - p. 84 Niet duidelijk is waar de Bussereind ligt en om hoeveel aanwonenden het gaat.
 - p. 89 Figuur 9.1 suggereert in tegenstelling tot de tekst dat de drainage alleen onder de greens en tees ligt.
 - p. 94 Welke kavelsloot langs de Gender?
 - p. 96 Geen gegevens over de holes in dit alternatief, als gevolg van omwisselen van alternatieven, hetgeen in hoofdstuk 10 niet is volgehouden.
 - p. 97 Behandeling kavelsloten hier en elders onduidelijk. (P.113: dichtgegroeid, dichtgegooid?)
 - p. 98 Gegevens over oppervlakten bos en water lopen nogal eens uiteen op verschillende pagina's in het rapport.
 - p.101 Verschillen door een andere locatie van het clubhuis worden niet beschreven.
 - p.113 Ontstaan zoomvegetaties niet in alle alternatieven?

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over
de inhoud van het
milieu-effectrapport
Golfbaan Gendersteijn te Eersel,
Veldhoven en Vessem

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 25 april 1991, waarin de Commissie
in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

gemeente veldhoven

AAN:
de commissie voor de milieu-
effectrapportage,
Postbus 2345,
3500 GH UTRECHT.

uw brief
uw kenmerk
ons kenmerk 000698
dienst SOOW/Milieu
stafafd.
doorkiesnr. 584363
bijlage(n) div.

onderwerp toezending MER golfbaan veldhoven, 25 APR. 1991
Gendersteyn.

Mevrouw/Mijnheer,

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 41t van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne doen wij U hierbij in vijfvoud toekomen het milieu-effectrapport "Golfbaan Gendersteyn". Dit rapport is aangeboden bij brief ingekomen 11 april 1991 en is opgesteld in het kader van de plannen om te komen tot realisering van een golfbaan in een gebied gelegen binnen de gemeenten Eersel, Veldhoven en Vessem c.a. Wij stellen U hierbij in de gelegenheid Uw advies uit te brengen over dit milieu-effectrapport.

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Datum:	26 APR. 1991
Nummer:	1101-91
Dossier:	20Pg-69 t/m 72
Opz. naar:	VER/Pro/Sc/Bchl

Hoogachtend,
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VELDHOVEN,
namens dezen,
de directeur van de dienst stadsontwikkeling en openbare werken,

(ing. A.J. de Jager).

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking start van de procedure zoals opgenomen in het Eindhovens Dagblad d.d. 13 juni 1991

Ter visie legging milieu-effectrapport voor aanleg golfbaan in Eersel, Veldhoven en Vessem.

De stichting Gendersteyn te Veldhoven heeft het voornemen over te gaan tot de realisering van een golfbaan in een gebied gelegen in de gemeenten Eersel, Veldhoven en Vessem c.a. Ten behoeve van dit initiatief is een milieu-effectrapport opgesteld.

De raden van de betreffende gemeenten hebben dit milieu-effectrapport aanvaardbaar beoordeeld.

Ter voldoening aan het bepaalde in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne zal dit rapport met de daarbij behorende stukken alsmede het voorontwerp bestemmingsplan van 21 juni tot 23 juli 1991 ter visie worden gelegd. Deze stukken kunnen gedurende deze periode tijdens de openingstijden worden ingezien in:

- het gemeentehuis van Eersel;
- het gemeentehuis van Veldhoven;
- het gemeentehuis van Vessem c.a.

Iedereen kan tijdens deze periode schriftelijke opmerkingen maken over dit milieu-effectrapport alsmede het voorontwerp-bestemmingsplan. Schriftelijke reacties dienen te worden gericht aan het coördinerend bevoegd gezag, het gemeentebestuur van Veldhoven, Postbus 10.101, 5500 GA Veldhoven. Degene die op dit rapport reageert kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Daarnaast wordt op 26 juni 1991 aanvang 20.00 uur een openbare zitting gehouden waar een toelichting wordt gegeven op het rapport en waar eventueel mondelinge opmerkingen daarover kunnen worden gemaakt. Deze zitting wordt gehouden in kongres-hotel Koningshof, Locht 117 te Veldhoven.

Ter voldoening aan de wettelijke bepalingen zal daarnaast in de gemeenten Eersel en Vessem nog een informatiebijeenkomst worden gehouden. Plaats en tijdstip hiervan zullen nog nader worden bekend gemaakt op de in die gemeenten gebruikelijke wijze.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Stichting Gendersteijn

Bevoegd gezag: gemeentebesturen van Eersel, Veldhoven en Vessem

Besluit: wijziging van bestemmingsplannen

Activiteit: de aanleg van een 18-holes golfbaan met bijbehorende voorzieningen op het grondgebied van genoemde gemeenten in het beekdal van de Gender

Stand van zaken: Met de openbare bekendmaking op 19 april 1990 is de procedure voor de m.e.r. formeel van start gegaan. De Commissie bracht haar advies voor richtlijnen uit op 22 mei 1990 en wees in de aanbiedingsbrief bij het advies op belangrijke potenties voor natuurherstel en natuurontwikkeling in het beekdal. De richtlijnen zijn in juli en augustus door de verschillende gemeentebesturen vastgesteld.

Een concept-MER is in november 1990 en in maart 1991 aan de Commissie voorgelegd.

Het MER is in april 1991 bij de gemeentebesturen ingediend, aanvaard en vanaf 21 juni ter visie gelegd.

Het concept-toetsingsadvies van de Commissie voor de milieu-effectrapportage werd op 8 juli 1991 met het bevoegd gezag en de initiatiefnemer besproken.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. P.G. Meijer

dr. J.Th. de Smidt (voorzitter)

dr. H.E. van de Veen † (tijdens het vooroverleg)

ir. J.H.G. Verhagen

dr. M.J. Wassen (in de toetsingsfase)

Secretaris van de werkgroep: drs. M. van Eck.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	910708	Vereniging werkgroep voor natuurbehoud en milieubeheer Eindhoven en omgeving	Eindhoven	910802
2.	910719	Stichting milieuwerkgroep kempenland	Bergeyk	910802
3.	910719	NV PNEM, Transport en opwekking	Den Bosch	910802
4.	910514	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie LNO van Noord-Brabant	Tilburg	910801